

Szabálytalan kifizetések

Bevezetés

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet („OECD”) a hivatalos személyek megvesztegetését úgy írja le, mint „a nemzetközi üzleti életben, többek között a kereskedelemben és a beruházások terén széles körben elterjedt jelenséget...”. Az OECD úgy véli, hogy a becsületes versenytársak az 1994 és az 1997 közötti időszakban nekik ítélt 294 nemzetközi szerződésből megvesztegetés miatt 77-et elvesztettek. Az ilyen korrupció aláássa a szabad és tisztességes kereskedelmet.

Harmincnégy ország (köztük az Egyesült Államok és legnagyobb kereskedelmi partnerei) elfogadták az „Egyezmény a külföldi hivatalos személyek megvesztegetéséről a nemzetközi üzleti tranzakciókban” című OECD-egyezményt (az „Egyezmény”). Az Egyezmény valamennyi országtól megköveteli, hogy olyan törvényeket hozzanak, amelyek tiltják a megvesztegetést a nemzetközi üzleti tranzakciók során, és rendelkezjenek el számvetési változtatásokat, amelyek megkönnyítik a megvesztegetések felderítését.

Az Egyesült Államokban a szabálytalan kifizetések tilalma 1977 óta létezik, amikor az USA jóváhagyta a Külföldi megvesztegetési törvényt („FCPA”). 1998-ban az FCPA-t módosították, amely így tartalmazza az Egyezmény előírásait is.

Bár a UTC előírja, hogy az USA törvényeit és a külföldi törvényeket be kell tartani, Etikai Kódexünk ennél szélesebb körű etikai megfontolásokat tartalmaz. Vállalati politikánk szerint valamennyi UTC üzleti egységnek termékeit és szolgáltatásait tisztességesen, azok érdeme alapján kell értékesítenie és forgalmaznia.

Ez a kiadvány azért készült, hogy segítsen Önöknek az Egyesült Államok és a külföldi országok törvényei, valamint a UTC *Etikai Kódex* előírásainak megértésében és alkalmazásában.

Alkalmazhatóság

Az FCPA és az Egyezmény széleskörű és átfogó jellegű. Az Egyesült Államoknak és más országoknak az Egyezményt és az FCPA-t megvalósító törvényei alkalmazandók a UTC-re, annak leányvállalataira és kapcsolt vállalkozásaira, valamint alkalmazottaira. Ezenkívül a UTC és alkalmazottai felelősségre vonhatók, ha egy harmadik fél, mint pl. egy eladással foglalkozó megbízott vagy forgalmazó törvényt sért.

Az Egyesült Államokon kívüli országokban bejegyzett vagy üzleti tevékenységet folytató személyekre vagy társaságokra alkalmazható az FCPA, amikor tiltott tevékenységek „elősegítésében” vesznek részt. Az Egyezmény kötelezi a külföldi országokat olyan törvények elfogadására, amelyek állampolgáraik és a bármilyen állampolgárságú magánszemélyek, valamint társaságok cselekedeteit szabályozzák egy adott országon belül vagy azon kívül.

Ezért a UTC valamennyi leányvállalatára és alkalmazottjára alkalmazandók az Egyezmény és az FCPA korlátozásai, függetlenül attól, hogy hol laknak, illetve hol folytatják üzleti tevékenységüket.

Külföldi hivatalos személyek

Mind az Egyezmény, mind az FCPA érinti a „külföldi hivatalos személyek” részére történő szabálytalan kifizetéseket.

A külföldi hivatalos személyek közé tartozik minden olyan személy, aki (1) külföldi ország nemzeti vagy önkormányzati szervezetében törvényhozói, közigazgatási vagy bírósági hivatalában megválasztás vagy megbízás alapján tisztséget visel; (2) közfeladatot lát el akár kormányzati, akár magánvállalkozás számára (pl. államosított légitársaságban vagy más társaságban); (3) nemzetközi állami szervezet tisztviselője vagy képviselője (pl. Világbank, Nemzetközi Pénzalap); (4) külföldi politikai párt tisztségviselője vagy képviselője; vagy (5) politikai tisztségre pályázik.

Ide tartozik minden személy, akit nem a kormányzat foglalkoztat, hanem csupán egy kormányzat „részéről és nevében” jár el, ideértve a magánépítészeket, mérnököket, vagy valamely kormány által bizonyos beruházások vagy szerződések kivitelezésénél foglalkoztatott tanácsadókat.

Megjegyzendő, hogy az Egyezmény és a FCPA nem alkalmazandó az olyan kifizetésekre, amelyek egy anyaországon belüli hivatalos személy részére történtek. Az ilyen kifizetések azonban általában „megvesztegetésként” kezelendők, és valamennyi joghatóságnál törvénytelennek számítanak. A UTC nem végez ilyen kifizetéseket.

Szabálytalan kifizetések

Az Egyezmény és az FCPA tiltja:

- külföldi hivatalos személynek pénzüsségeket fizetni vagy más anyagi előnyöket nyújtani, illetve ígérni...
- hogy hivatalos személy hivatalos kötelezettségei teljesítésével kapcsolatban eljárjon, vagy az eljárástól tartózkodjon...
- hogy a hivatalos személy eljárása vagy eljárásának hiánya üzlet megszerzését vagy megtartását eredményezze, vagy...
- hogy a fizetést teljesítő az üzleti tevékenység végzése során szabálytalan előnyhöz jusson (pl. olyan dologhoz, amelyre a társaság kifejezetten nem jogosult).

Néhány figyelmeztetés:

- Nem szükséges pénzt kifizetni, hogy törvényt sértsen: elég a felajánlás, ígéret, illetve szabálytalan kifizetés, vagy más, nem-pénzbeli juttatás engedélyezése.
- A szabálytalan kifizetés történhet pénzben, vagy más értékben, mint pl. egy hivatalos személy tulajdonának vagy szolgáltatásainak emelt áron történő megvásárlása, mértéktelen szórakoztatás, vagy kifizetés harmadik személynek, ha a végső kedvezményezett egy hivatalos személy.

Megvesztegetési szándék

A „megvesztegetési szándéknak” fenn kell állnia. A kifizetésnek az üzleti tevékenység folytatása során üzlet megszerzésére vagy megtartására, illetve szabálytalan előny megszerzésére kell irányulnia. Az „üzlet megszerzése vagy megtartása”, illetve a „szabálytalan előny megszerzése” közé tartozik az olyan állami eljárás, amely mérlegelésre alapul, és a vállalat üzleti tevékenységét befolyásolja. Például tilos a kifizetés külföldi hivatalos személyeknek áremelési jóváhagyás beszerzése, felvonó ellenőrzési igazolás kiadása, vagy egy helikopter, illetve hajtómű repülőképeségi igazolványának jóváhagyása céljából.

Ebbe a körbe tartozhatnak azok a helyzetek, amikor Önnek „tudnia kellett volna”, és kockázatot vállal, ha a rendelkezésére álló információ illetékes személyt arra ösztönözne, hogy tovább érdeklődjön. Például Önnek információt kell szereznie olyan külön jutalékról, amelyet egy eladással foglalkozó megbízott a szerződés bejelentése előtti napon kér. Ha Ön nem tudakozódik, és az eladással foglalkozó megbízott szabálytalan kifizetést eszközölt vagy ígért az eladás biztosítása érdekében, akkor Ön törvénysértést követhet el.

Vannak további „vészjelek” is. Például:

- szokatlanul magas összegű jutalék;
- előre fizetendő pénz kérése;
- annak kérése, hogy a jutalékot harmadik félnek fizesse meg;
- a UTC *Etikai Kódexe* vagy más irányelvek betartása igazolásának megtagadása;
- készpénzfizetés;
- szokatlan titoktartás; vagy
- külön juttatás vagy térítés gyanús kérése.

Megjegyzés: Ha furcsának találja a dolgot, nézzen utána. Beszéljen a UTC üzleti gyakorlattal/megfeleltetéssel foglalkozó megbízottjával vagy jogtanácsosával. Ne cselekedjen addig, amíg nem biztos abban, hogy szabálytalan kifizetés ki van zárva.

„Előmozdító” és egyéb kifizetések

Az Egyezmény és a FCPA alapján elfogadhatók a külföldi hivatalos személyeknek adott egyes kifizetések, ha a fizetés célja a szokásos (pl. nem mérlegelésen alapuló) állami eljárás lebonyolításának meggyorsítása vagy biztosítása. Ezek az ún. „gyorsító” vagy „előmozdító” kifizetések.

A szokásos állami eljárások közé tartozik az engedélyek, licencek, illetve hasonlók kiadása üzlet lebonyolítására, vízum vagy munkamegbízás intézése, szolgáltatások igénybevétele, mint pl. rendőri védelem, küldemények átvétele, közművek igénybevétele, rakomány ki- és berakodása, romlandó termékek védelme stb. Nem tartoznak az ilyen eljárások közé a tetszés szerinti eljárások, mint pl. a UTC üzleteket érintő utolsó ellenőrzések, vagy kedvező döntések.

Elfogadhatók a külföldi hivatalos személyeknél felmerült olyan költségek, amelyek a UTC termékek vagy szolgáltatások reklámozásával, bemutatásával, megmagyarázásával, vagy tanúsításával kapcsolatosak, vagy amelyek külföldi kormányokkal kötött szerződések aláírására vagy teljesítésére vonatkoznak. Ennek megfelelően kifizethetők az Egyesült Államokba üzemlátogatás, termékbemutató, üzleti tárgyalások, illetve tanúsítási vagy engedélyezési vizsgálatok stb. céljából utazó külföldi hivatalos személyek költségei. A megtérített kiadások közé tartozhatnak a külföldi hivatalos személyek ésszerű utazási, étkezési és szállásköltségei.

FIGYELEM: Bár egy csekély összegű „előmozdító” kifizetés nem sérti az Egyezményt vagy az FCPA-t, a kormányhivatalnokok számára kifizetett bármilyen juttatás sértheti a helyi törvényeket. Az ilyen „előmozdító” jellegű kifizetések elfogadhatósági köre nagyon behatárolt, és országonként változó. Ezért nagyon fontos, hogy a külföldi hivatalos személyeknek adandó kifizetéseket előzetesen átvizsgálja a UTC üzleti gyakorlattal/megfeleltetéssel foglalkozó megbízottja vagy jogtanácsosa. A javasolt kifizetéseket az FCPA, az Egyezmény, a helyi törvények és a UTC *Etikai Kódexe* fényében kell értékelni.

Külföldi képviselők

A vállalatok törvénysértése sok esetben harmadik személyen, pl. eladással foglalkozó megbízotton vagy tanácsadón keresztül lebonyolított kifizetésekkel kapcsolatos.

A UTC már régóta olyan politikát folytat, hogy a vállalat nem teljesíthet szabálytalan kifizetéseket, és nevében sem végezhető ilyen eljárás, és hogy valamennyi kifizetésről pontos és megfelelő nyilvántartást kell vezetni. A UTC, és alkalmazottai és képviselői nem fizetnek ki szabálytalan összegeket harmadik felek részére vagy harmadik feleken keresztül, ha a kifizetett összeg vagy annak egy része tiltott kedvezményezetthez kerül. Ennek oka nagyon egyszerű: a UTC, a UTC-alkalmazottak és képviselők nem tesznek közvetve olyant, amit közvetlenül tilos megtenniük.

Az Egyesült Államokon kívüli, eladással foglalkozó megbízottak alkalmazására vonatkozó társasági politikánk a *társasági irányelvekről szóló kézikönyv 29. pontjában* található, ahol részletes leírást olvashatnak az említett megbízottakkal kapcsolatos kiválasztási, vizsgálati, tárgyalási, jóváhagyási, szerződéskötési és a részükre történő kifizetési eljárásokra vonatkozóan. Valamennyi üzleti egységnél az egység képviselőjének a feladata az említett eljárásoknak és a UTC *Etikai Kódexének*, valamint a jogszabályoknak a betartatása.

Számviteli előírások

Az Egyezmény és az FCPA előírja, hogy valamennyi üzleti könyvnek és könyvelési bizonylatnak, pénzügyi kimutatásnak és információközlésnek pontosan kell azonosítania a külföldi hivatalos személyeknek történő kifizetéseket. Nem megengedettek a „titkos alapok” számlái és a hamis vagy fiktív dokumentumok abból a célból, hogy az ilyen kifizetések igazi természetét elkendőzzék.

Bírságok

Az FCPA és az Egyezményt alkalmazó más jogszabályok megsértése komoly büntetőjogi és polgári szankciókat eredményezhet a UTC és az érintett személyek részére, többek között pénzbírsággal és börtönbüntetéssel is járhat. A UTC nem fizetheti ki az egyes személyekre kivetett bírságot.

A UTC *Etikai Kódexének*, valamint más irányelvének és eljárásának a megsértése fegyelmi eljárást von maga után, ami a munkaviszony felmondásával is járhat.

A UTC olyan megfeleltetési programot alkalmaz, amely tartalmazza a javasolt képviselők, közvetítők és üzleti partnerek kellő gondossággal történő átvilágítását; kifizetésekre vonatkozó eljárások időszaki bizonylatvizsgálatát/ellenőrzését; valamint az olyan magánszemélyek és harmadik felek képzését, akik/amelyek az Egyezményt és az FCPA-t alkalmazó törvények hatálya alá tartozó tranzakciókban érintettek.

További információ és a képzésre vonatkozó tájékoztató a UTC üzleti gyakorlattal/megfeleltetéssel foglalkozó megbízottjától vagy a jogtanácsostól kapható.

Következtetés

A UTC alapelve – a jogszabályi követelmények betartásán felül – a tisztességes verseny folytatása. Az üzleti életben zajló versenyt termékeink és szolgáltatásaink minősége, valamint azok versenyképessége alapján szándékozunk megnyerni. Semmilyen más módon nem kívánunk győzni.

United Technologies Corporation
United Technologies Building
Hartford, CT 06101